

เหตุผล 10 ประการ ที่เสนอต่อ รมต.ศธ. เพื่อขอใหม่มหาวิทยาลัยกลับมาเปิด-ปิดเทอมตามแบบเดิม

● นำเสนอเมื่อ 20 เม.ย. 2559

สุพจน์ เอียงกฤษร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ตามที่ พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีกำหนดให้คณะของ ปอมท. เข้าพบเพื่อรายงานผลการสำรวจความเห็นของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา เรื่อง "การเปิด-ปิดเทอมมหาวิทยาลัยตามอาเซียน" ด้วยนั้น คณะทำงานได้เตรียมการชี้แจงเหตุผลประกอบ 10 ประการ ที่เป็นความเสียหายจากการเปิด-ปิดเทอมมหาวิทยาลัยตามอาเซียนในรอบเกือบ 2 ปีการศึกษาที่ผ่านมา ดังต่อไปนี้

1.เป็นการบั่นทอนคุณภาพการเรียนการสอนโดยตรง ประเด็นนี้นับว่ามีความสำคัญที่สุด

เพราะเป็นผลเสียต่อภารกิจหลักประการแรกของมหาวิทยาลัย ซึ่งภารกิจนี้กำลังถูกบั่นทอนคุณภาพลงอย่างชัดเจนจากสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะภาคเรียนที่สอง จากสภาพอากาศที่ร้อนจัดที่มีผล ทั้งต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต ทำให้ไม่มีความพร้อมทั้งผู้เรียนและผู้สอน กิจกรรมเสริมการเรียนหลายกิจกรรมไม่สามารถปฏิบัติได้ อีกทั้งกิจกรรมการเกษตรอาหารและวันหยุดที่มีมากในช่วงเดือนเมษายน ล้วนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ รวมทั้งการเรียนรักษาดินแดน (รด.) ของนักศึกษาชั้นปีต่างๆ ในภาคเรียนที่หนึ่งด้วย แมแต่การฝึกงานและการทำสหกิจศึกษาก็ล้วนแต่มีปัญหาแทบทั้งสิ้น

2.เป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย ประเด็นนี้นับเป็นประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่ง

เพราะการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมเป็นภารกิจสำคัญ 1 ใน 4 ของทุกมหาวิทยาลัย แต่การที่นักศึกษาต้องมาเรียนในช่วงเดือนเมษายน ทำให้นักศึกษาไม่อาจเข้าร่วมกิจกรรม ทางศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมไทย ที่มีมากมาย ในช่วงเวลาดังกล่าว มีทั้งวันพระใหญ่ วันปีใหม่ (ไทย) วัน ผู้สูงอายุ วันครอบครัว และวันแข่งเม้ง ฯลฯ ซึ่งการ หางเห็นจากกิจกรรมเหล่านี้ตลอดช่วงเวลาที่ยังเรียนในมหาวิทยาลัยนั้น ย่อมอาจทำให้บัณฑิตที่จบออกมาขาด จิตวิญญาณของความเป็นไทยไปได้ไม่มากนักเลย หรือ อาจมากถึงขั้นลืมกำเนิดตนเองก็เป็นได้ เพราะนักศึกษา อยู่ในวัยที่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงได้ง่ายและรวดเร็ว มาก

3.เป็นอุปสรรคต่อการสมัครงานของบัณฑิตจบใหม่

เนื่องจากเทอมที่สองเลื่อนมาคร่อมเวลาเกษตรอาหารและช่วงเวลาที่บริษัทเปิดรับสมัครงาน ทำให้นักศึกษาที่จบใหม่ไม่มีใบ สด.9 ที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการสมัครงาน ซึ่งบัณฑิตจบใหม่จะต้องรอไปเกษตรอาหารในปีถัดไป หรือถ้านักศึกษาชั้นปีสุดท้ายไม่ขอผ่อนผันต่อ

และเสี่ยงเข้ารับการเกณฑ์ทหาร

หากนักศึกษาถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารก็ต้องพักการเรียนไปเป็นปี ซึ่งล้วนทำให้บัณฑิตจบใหม่เสียโอกาสในการหางานทำไปเป็นอันมาก

4.ขาดความเป็นเอกภาพในการจัดการศึกษาของชาติ (การศึกษาขั้นพื้นฐานกับอุดมศึกษา)
เนื่องจากนักเรียนชั้น ม.6 จะจบ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน) ตั้งแต่เดือนมีนาคม แดมหวิทยาลัย (อุดมศึกษา) จะเปิดเรียนเทอมแรกในเดือนสิงหาคม นักเรียนต้องว่างอยู่นาน 5-6 เดือน ซึ่งไม่เป็นผลดีทั้งต่อตัวนักเรียนและผู้ปกครองเพราะขาดความต่อเนื่องในการศึกษา นอกจากนี้การที่การจัดการเรียนการสอนไม่ตรงกันระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กับอุดมศึกษา ทำให้การติดต่อประสานงานระหว่างกันเกิดความยุ่งยากอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน รวมทั้งการฝึกสอนของนักศึกษาตามวิชาการศึกษาหรือครุศาสตร์ที่เกิดความยุ่งยากเป็นอย่างมาก

5.สวนทางกับนโยบายสำคัญของรัฐบาล 2 นโยบาย
เรื่องนี้ไม่ควรเกิดขึ้นกับมหาวิทยาลัยเพราะเป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่ควรสนับสนุนนโยบายรัฐบาล แดมหวิทยาลัยกลับทำในสิ่งที่ตรงกันข้าม และจะเป็นเช่นนี้ตลอดไป ทุกปี ดังนี้

5.1 นโยบายลดการใช้ไฟฟ้าในช่วงฤดูร้อน ในขณะที่รัฐบาลรณรงค์ให้ประชาชนลดการใช้ไฟฟ้า แต่การเรียนในช่วงฤดูร้อนของมหาวิทยาลัย กลับทำให้ปริมาณการใช้ไฟฟ้าของประเทศสูงขึ้นอย่างมากมายมหาศาล ทั้งนี้ดูได้จากสถิติการใช้ไฟฟ้าของประเทศในช่วงฤดูร้อนของปี พ.ศ.2558 ที่เกิดสถิติใหม่ขึ้นถึง 3 ครั้งซ้อน

5.2 นโยบายการประหยัดน้ำในช่วงฤดูแล้ง ในขณะที่รัฐบาลรณรงค์ให้ประชาชนประหยัดการใช้น้ำ ให้เกษตรกรงดทำนาปรังในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งออกมาตรการมารองรับอีกหลายมาตรการ แต่การเปิดเรียนของมหาวิทยาลัยในช่วงนี้ทำให้มีการใช้น้ำมากขึ้น ซึ่งเหมือนเป็นการซ้ำเติมสภาวะภัยแล้งให้รุนแรงยิ่งขึ้น

6.มีความเสี่ยงสูงสุดจากพายุหมุนเขตร้อน (ฝนตกน้ำท่วมในเดือนตุลาคม)
จากเดิมที่เคยปิดเทอมย่อยใน ช่วงเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นเดือนที่มีสถิติพายุหมุนเขตร้อนเข้าถึงประเทศไทยได้มากที่สุด แต่กลับมาเปิดเทอม ในช่วงเดือนนี้ ทำให้มีความเสี่ยงสูงสุดที่จะต้องเผชิญ กับปัญหาฝนตกน้ำท่วมจากอิทธิพลของพายุดังกล่าว ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเรียนการสอนดวยอย่างแน่นอน

7.เกิดความไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาการประเมินผลงานและการประกันคุณภาพ
ทั้งการประเมินผลงานและการประเมินของระบบประกันคุณภาพเดิมจะครบรอบประเมินในเดือนกันยายน แต่เมื่อการเรียนในเทอมแรกคร่อมเลยไปอีกถึง 2 เดือน จึงเกิดการล้าหลังในการประเมินผลงานและความยุ่งยากในการดำเนินงานของระบบการประกันคุณภาพอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยง

8.เกิดปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้ เนื่องจากเดือนกันยายนเป็นช่วงปิดงบประมาณประจำปี แต่การเรียนการสอนของเทอมแรกยังไม่สิ้นสุด (คร่อมช่วงปิดงบประมาณถึง 2 เดือน)

การเบิกจ่ายเงินเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมการเรียนการสอนจึงติดขัด

มีทั้งการเบิกจ่ายล่วงหน้าและการเบิกจ่ายย้อนหลัง
หลายอย่างหลายรายการจำเป็นต้องเสี่ยงกระทำผิดวิธีการงบประมาณเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินต่อไปได้

9.เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากการที่นักศึกษาจบเข้าไป 2 เดือนอย่างต่อเนื่องตลอดไป
การที่นักศึกษาต้องจบเข้าไปจากเดิมถึง 2 เดือนนั้น
(ต้องจบการศึกษาปลายเดือนพฤษภาคมแทนที่จะจบปลายเดือนมีนาคมแบบเดิม)
นับเป็นความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างมาก เพราะเกิดรายจ่ายเพิ่มขึ้นถึง 2 เดือน
และเกิดค่าเสียโอกาสในการทำงานอีก 2 เดือนด้วยเช่นกัน ประมาณการคร่าวๆ ไม่น้อยกว่ารายละ 3-4 หมื่นบาท
และเมื่อคิดจากจำนวนนักศึกษานับแสนรายต่อปี
จึงเกิดเป็นความเสียหายที่แฝงอยู่ในระบบเศรษฐกิจอย่างมากมายมหาศาล ซึ่งจะเป็นเช่นนี้ตลอดไป

10. สูญเสียสัมพันธภาพในครอบครัวและเครือข่ายจากช่วงเวลาหยุดของสมาชิกที่ไม่ตรงกัน
เรื่องนี้สร้างความยุ่งยากวุ่นวายให้กับทุกครอบครัวที่มีบุตรหลานอยู่ในวัยเรียน
เพราะความเหลื่อมล้ำของช่วงวันหยุดทำให้ต้องลดหรือยกเลิกกิจกรรมที่เคยกระทำร่วมกันของครอบครัวและเครือญาติลงไป เช่น กิจกรรมในวันเกิดของสมาชิก วันผู้สูงอายุ วันครอบครัว และวันรวมญาติ เป็นต้น
ก่อให้เกิดความห่างเหินของสมาชิกทั้งในครอบครัวและในระบบเครือญาติ
ซึ่งทำให้สูญเสียสัมพันธภาพอันดีในครอบครัวและเครือญาติลงไปอย่างน่าเสียดายไม่มากนักน้อย

เหตุผลทั้ง 10 ประการที่ยกมานี้ น่าจะทำให้ รมต.ศธ. เข้าใจปัญหาได้อย่างชัดเจน
และน่าจะหาทางแก้ไข โดยเร็ว เพราะถ้ายิ่งปล่อยไปนาน นับวันจะยิ่งเกิดความเสียหายมากและแก้ไขยากยิ่งขึ้น
ซึ่งตอนนี้คงจะไม่มีวิธีการใดดีไปกว่าการยกเลิกการเปิด-ปิดเทอมมหาวิทยาลัยตามอาเซียน (ที่อุปโลกนกันขึ้นมา)
และกลับมาเปิด-ปิดเทอมมหาวิทยาลัยตามแบบเดิม

ที่มา [มติชน ฉบับวันที่ 21 เม.ย. 2559 \(กรอบข่าย\)](#)